

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI

Katowice
Business
University

Sveučilište u
Zagrebu
University of Zagreb

Uniwersytet
Ekonomiczny
w Katowicach

**JĘZYK I KULTURA UKRAIŃSKA
WE WSPÓŁCZESNEJ HUMANITARNEJ PRZESTRZENI CZASOWEJ:
ASPEKTY KOMUNIKACJI MIĘDZYJĘZYKOWEJ I KSZTAŁTOWANIE
KOMPETENCJI KOMUNIKACYJNYCH WSPÓŁCZESNEGO SPECJALISTY**

*Zbiór materiałów z Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Praktycznej online
(21 lutego 2025 roku)*

**УКРАЇНСЬКА МОВА ТА КУЛЬТУРА
В СУЧАСНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ ЧАСОПРОСТОРИ:
АСПЕКТИ МІЖМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
ТА ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ**

*Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
(21 лютого 2025 року)*

Redakcja naukowa:
Tetiana Hyrina
Nataliia Moshenets

Łomża-Irpiń, 2025
Wydawnictwo: MANS w Łomży

Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
“Українська мова та культура в сучасному гуманітарному часопросторі:
аспекти міжмовної комунікації
та формування комунікативної компетентності сучасного фахівця”

УДК 811.161.2:316.7(06)
ББК 81.2(Укр)я431
У 45

*Rozpatrzone i zatwierdzone na posiedzeniu Rady Naukowej Uniwersytetu Podatkowego
(protokół nr 10 z dnia 13 marca 2025 r.)*

Redakcja naukowa: Tetiana Hyrina, Nataliia Moshenets

Язык и культура украинська we współczesnej humanitarnej przestrzeni czasowej: aspekty komunikacji międzyjęzykowej i kształtowanie kompetencji komunikacyjnych współczesnego specjalisty [wydanie elektroniczne] : zbiór materiałów IV Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji online, Irpiń – Łomża, 21 lutego 2025 r. / Redakcja naukowa: Tetiana Hyrina, Nataliia Moshenets. Irpiń: Państwowy Uniwersytet Podatkowy; Łomża: Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży. Wydawnictwo: MANS w Łomży, 2025. 280 s. Format PDF ; wydanie online ; repozytorium instytucjonalne.

Recenzenci:

Anastasiia Bessarab, doktor hab. nauk w zakresie komunikacji społecznej, profesor, profesor Zakładu Psychologii i Pracy Socjalnej, Khortytska Narodowa Academia Edukacyjno-Rehabilitacyjna, Ukraina;
Anzhelika Dosenko, doktor nauk społecznych, profesor nadzwyczajny, kierownik Katedry Dziennikarstwa Narodowego Uniwersytetu Tavri im. VI.I. Wernadskiego, Ukraina

Rada Redakcyjna:

Tetiana Hyrina, doktor hab. nauk w zakresie komunikacji społecznej, docent, kierownik Zakładu Komunikacji Społecznej, Literatury i Kultury, Państwowy Uniwersytet Podatkowy, Ukraina;

Nataliia Zykun, doktor hab. nauk w zakresie komunikacji społecznej, prof., dziekan Kierunku Technologii Społecznych i Humanitarnych, Sportu i Rehabilitacji, Państwowy Uniwersytet Podatkowy, Ukraina;

Olena Kalyta, PhD w zakresie nauk pedagogicznych, docent, docent Zakładu Komunikacji Społecznej, Literatury i Kultury, Państwowy Uniwersytet Podatkowy, Ukraina;

Nataliia Moshenets, Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży, Rzeczpospolita Polska;

Zoia Sharlovych, PhD w zakresie nauk pedagogicznych, Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży, Rzeczpospolita Polska.

ISBN 978-83-68480-03-0

DOI <https://doi.org/10.58246/UBWA9567>

W zbiorze znajdują się materiały z Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Praktycznej Internetowej, która odbyła się 21 lutego 2025 r. na podstawie Katedry Komunikacji Społecznej, Literatury i Kultury Wydziału Technologii Społecznych i Humanitarnych, Sportu i Rehabilitacji Państwowej Wyższej Szkoły Podatkowej. Publikacje odzwierciedlają kierunki i wyniki badań naukowych poświęconych takim aktualnym zagadnieniom: funkcjonalność języka ukraińskiego w komunikacji międzykulturowej i zawodowej, dyplomacja kulturalna Ukrainy: formy, środki i kierunki rozwoju, wykorzystanie technologii cyfrowych dla rozwoju kompetencji komunikacyjnych współczesnego specjalisty, innowacje komunikacyjne projektowania mediów: estetyka, technologie, interaktywność, przestrzeń informacyjna jako czynnik kulturowego rozwoju jednostki, komunikacja biznesowa i tłumaczoznawstwo: wyzwania współczesności. Publikacja przeznaczona jest dla szerokiego grona czytelników zainteresowanych omawianymi zagadnieniami.

Zbiór został opracowany na podstawie gotowych materiałów dostarczonych przez autorów. Za kompletność i rzetelność przedstawionych faktów i przepisów odpowiadają autorzy publikacji. Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za materiały przekazane do publikacji.

Źródło grafiki zamieszczonej na okładce: URL: <https://um.kpmu.edu.ua/2021/05/27/uchast-u-i-mizhnarodnij-naukovo-praktychnij-konferentsii-sotsiokomunikatsijna-nauka-v-paradyhmi-smyslovykh-transformatsij-trendy-osvity-i-profesijnoi-diialnosti-prof-marchuk-l-m-dots-ladyiak-n-b/>

Wydawnictwo: MANS w Łomży

© Państwowy Uniwersytet Podatkowy, Ukraina, 2025
© Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży, Rzeczpospolita Polska, 2025

Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
“Українська мова та культура в сучасному гуманітарному часопросторі:
аспекти міжмовної комунікації
та формування комунікативної компетентності сучасного фахівця”

УДК 811.161.2:316.7(06)
ББК 81.2(Укр)я431
У 45

*Розглянуто і схвалено на засіданні вченої ради Державного податкового університету
(протокол №10 від 13 березня 2025 року)*

Наукова редакція: Тетяна Гиріна, Наталія Мошенець

Українська мова та культура в сучасному гуманітарному часопросторі: аспекти міжмовної комунікації та формування комунікативної компетентності сучасного фахівця [Електронне видання] : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, Ірпінь – Ломжа, 21 лютого 2025 р. / Наукова редакція : Тетяна Гиріна, Наталія Мошенець. Ірпінь : Державний податковий університет ; Ломжа : Міжнародна Академія Прикладних Наук в Ломжі. Видавництво : MANS w Łomży, 2025. 280 с. PDF-формат ; мережеве видання ; інституційний депозитарій.

Рецензенти:

Бессараб Анастасія, д-р наук із соц. ком., професор, професор кафедри психології та соціальної роботи Хортицької національної навчально-реабілітаційної академії, Україна;

Досенко Анжеліка, к.соц.ком., доц., завідувачка кафедри журналістики Таврійського Національного університету ім. В.І. Вернадського, Україна

Редакційна колегія:

Тетяна Гиріна, доктор наук із соціальних комунікацій, доцент, професор, завідувач кафедри соціальних комунікацій, словесності та культури, Державний податковий університет, Україна;

Наталія Зикун, декан факультету соціально-гуманітарних технологій, спорту та реабілітації, доктор наук із соціальних комунікацій, професор, Державний податковий університет, Україна;

Олена Калита, к. п. н., доцент, доцент кафедри соціальних комунікацій, словесності та культури, Державний податковий університет, Україна;

Наталія Мошенець, Міжнародна Академія Прикладних Наук в Ломжі, Республіка Польща;

Зоя Шарлович, к. п. н., Міжнародна Академія Прикладних Наук в Ломжі, Республіка Польща.

ISBN 978-83-68480-03-0

DOI <https://doi.org/10.58246/UBWA9567>

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, що відбулася 21 лютого 2025 р. на базі кафедри соціальних комунікацій, словесності та культури факультету соціально-гуманітарних технологій, спорту та реабілітації Державного податкового університету. Публікації відображають напрями та результати наукових досліджень, присвячених таким актуальним питанням: функціональність української мови в міжкультурних і професійних комунікаціях, культурна дипломатія України: форми, засоби та напрями розвитку, використання цифрових технологій для розвитку комунікативних компетентностей сучасного фахівця, комунікаційні інновації медіадизайну: естетика, технології, інтерактивність, інформаційний простір як чинник культурного розвитку особистості, бізнес-комунікації та перекладознавство: виклики сьогодення.

Видання розраховане на широке коло читачів, які цікавляться окресленою проблематикою.

Збірник сформований з готових матеріалів, наданих авторами. За повноту та достовірність викладених фактів і положень відповідальність несуть автори публікацій. Видавець не несе відповідальності за надані до публікації матеріали.

Джерело графіки на обкладинці: URL: <https://um.kpnu.edu.ua/2021/05/27/uchast-u-i-mizhnarodnij-naukovo-praktychnij-konferentsii-sotsiokomunikatsijna-nauka-v-paradyhmi-smyslovykh-transformatsij-trendy-osvity-i-profesijnoi-diialnosti-prof-marchuk-l-m-dots-ladyniak-n-b/>

Видавництво: MANS w Łomży

©Державний податковий університет, Україна 2025

©Міжнародна Академія Прикладних Наук в Ломжі, Республіка Польща, 2025

Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
“Українська мова та культура в сучасному гуманітарному часопросторі:
аспекти міжмовної комунікації
та формування комунікативної компетентності сучасного фахівця”

**Панель 4. КОМУНІКАЦІЙНІ ІННОВАЦІЇ МЕДІАДИЗАЙНУ:
ЕСТЕТИКА. ТЕХНОЛОГІЇ, ІНТЕРАКТИВНІСТЬ**

БАЛАЛАЄВА Олена ЕТИЧНІ ОРІЄНТИРИ ЦИФРОВОГО ДИЗАЙНУ	207
ДІДЕНКО Олександра ЗАПОРІЖЖЯ – ОСОБЛИВОСТІ ВІДОБРАЖЕННЯ ІСТОРИЧНОЇ РЕАЛЬНОСТІ ...	210
КРАВЕЦЬ Наталя ФРЕСКА – МИСТЕЦТВО КРІЗЬ ВІКИ ТА ЙОГО МІСЦЕ В СУЧАСНОМУ ІНТЕР’ЄРІ	216
ЛИСЕНКО Ганна, СТРІКУН Марія ВІДОБРАЖЕННЯ ЗАПОРІЗЬКИХ КРАЄВИДІВ У МИСТЕЦЬКИХ ТВОРАХ	220
ЛИСЕНКО Ганна, ТКАЧЕНКО Єлизавета УКРАЇНСЬКІ МОТИВИ У ДЕКОРАТИВНОМУ ПЕЙЗАЖІ	222
МІХЄЄВА Леся ІШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У МЕДІАДИЗАЙНІ: ТРАНСФОРМАЦІЯ КОМУНІКАЦІЙ ТА ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ АВТОРСЬКОГО ВНЕСКУ	225
РЕШЕТУХА Тетяна, КУШНІР Оксана ЕТИКА МЕДІАТИЗАЦІЇ ЧУТЛИВИХ ТЕМ В КОНТЕКСТІ РОСІЙСЬКО- УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	229
ЧУКІНА Олександра СЕРІЯ СОЦІАЛЬНИХ ПЛАКАТІВ НА ЗАХИСТ ТВАРИН	233

**Панель 5. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОСТІР
ЯК ЧИННИК КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ**

АБИСОВА Марія КОМУНІКАТИВНІ СТРАТЕГІЇ МІЖ МОВНИМ ПЛЮРАЛІЗМОМ ТА УНІФІКАЦІЄЮ: ФІЛОСОФСЬКИЙ ВИМІР.....	237
БРАДОВ Володимир СПЕЦИФІКА МАСМЕДІА ЯК СУБ’ЄКТА МЕДІАРИНКУ	241
ГИРІНА Тетяна КІБЕРСПОРТИВНА ЖУРНАЛІСТИКА В УКРАЇНІ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ МЕДІА ТРЕНДІВ	245

Леся Міхєєва

викладачка кафедри дизайну Хортицької національної академії

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У МЕДІАДИЗАЙНІ: ТРАНСФОРМАЦІЯ КОМУНІКАЦІЙ ТА ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ АВТОРСЬКОГО ВНЕСКУ

Мистецтво і культура не стоять на місці, хоч і спираються на набутки минулого, традиції, базові практичні навички, що століттями відточувалися і склалися в теоретичні основи, але розвиваються разом і паралельно з розвитком комп'ютерних технологій. З епохою розвитку персональних комп'ютерів митці швидко опанували нові технології і використовували їх в своїй практиці: друкарські машинки змінилися на клавіатуру, можливості масштабування зображень і добір кольорової гами для художників створили умови щодо пришвидшення процесу творення творів, а, наприклад, музичні програми допомогли в музиці відкрити новий стиль “техно” і створювати музику навіть без особливих знань музичної грамоти. Новою віхою розвитку комп'ютерних технологій є поява такого явища як Штучний інтелект, який сьогодні дозволяє митцям прискорити створення творчої роботи в будь-якій галузі, будь то художнє мистецтво, література чи музика, дизайн, танці, навіть, спорт чи приготування їжі.

Сьогодні медіадизайн, як галузь дизайну, тісно пов'язаний не лише з аудіовізуальним мистецтвом, але й з мовним чи філологічним аспектом, бо потребує написання текстів для створення медійно-візуального контенту. А поява і розповсюдження штучного інтелекту для пересічних користувачів в мережі Інтернет, допомагає прописувати риторично красиві тексти і створювати під них цікавий відеоряд.

Штучний інтелект надає можливість ідею перетворити у повноцінний текст чи зображення за лічені секунди. Вже сьогодні його використовують всі, хто більш-менш слідкує за технічним прогресом і має на меті створити власний електронний контент. Слід зазначити, що штучний інтелект працює за протоколами, але і легко навчається за рахунок запитів користувачів з різних галузей науки і інтересів. Починаючи від написання текстів, створення зображень до контенту медіадизайну – штучний інтелект, останнім часом, відтворює більшу частку тієї роботи, яку б людина творила в кілька разів довше за часом, ніж це робить ШІ. Це допомагає пришвидшити роботу з пошуку інформації, зі створення проектів, але, разом з тим, підіймає кілька питань, проблематику яких ще слід вирішити найближчим часом.

Із-за включення штучного інтелекту в сучасне життя, почали нівелюватися певні навички, які раніше цінувалися на ринку праці, або вважалися професією, і на які людина витрачала певний час, сили і фінанси, аби навчитися їй, – наприклад, навчитися писати статті, щоб працювати в газеті, журналі, на сайті. Але сьогодні штучний інтелект вже справляється з цим

завданням не гірше, а найчастіше, навіть, краще за людину. І людина, з невеликими писемними вміннями, за допомогою ШІ може написати статтю за кілька хвилин для будь-якої інформаційної платформи, за будь-якою тематикою, для публіцистики чи науки, і для цього не потрібно володіти теоретичними і практичними навичками, кілька років навчатися у ЗВО, на жаль.

За визначенням Українського Бізнес журналу, перекладачі текстів теж скоро мають шанс втратити свої позиції (звісно перекладачі усного мовлення ще довго будуть в потребі) [1], бо штучний інтелект швидко перекладе будь-який текст, при чому не прямим перекладом, а з розумінням фразеологізмів чи інших мовних особливостей. Шлях зникнення пророкують і десяткам інших професій і посад, які пов'язані із текстами, мовами і зображеннями.

Про проблему доцільності використання ШІ і небезпеку втрати художньої мови для написання текстів в 2023 році вже заговорила Гільдія письменників США, яка провела страйк і висунула умови до Альянсу продюсерів кіно і телебачення, серед яких озвучувалися такі: ШІ не буде писати та переписувати літературні твори; тексти ШІ не будуть використовуватися як джерело сценаріїв; матеріали Гільдії письменників не будуть використовуватися для навчання ШІ [2]. На жаль, на сьогодні немає гарантії, що ШІ в пошуках матеріалів за запитами пересічних користувачів не використовує й матеріали Гільдії письменників.

Так само написаний і опублікований текст, українською чи іншою мовою світу, автоматично стає доступним для більшості існуючих на сьогодні ШІ і може використовуватися без дозволу чи посилання, що створює ще одну проблему і підіймає питання про авторський внесок твору, а саме про авторське право людини на твір та авторське право штучного інтелекту. Наприклад, доктор юридичних наук, доцент ННІ права Сумського державного університету Уткіна М.С. впевнена, що з розвитком інформаційних технологій, пов'язаних із штучним інтелектом, існує нагальна необхідність нормативного закріплення та правового регулювання питань, пов'язаних із новим цифровим авторством, відповідно до якого штучний інтелект буде самостійно створювати твори, які будуть ідентичними та не будуть відрізнятися від творів авторів-людей [3, с.42].

Ця думка наголошує, що на сьогодні, розвиток штучного інтелекту це вже незворотний процес, що відбувся у суспільстві, тому залишається навчитися використовувати його, співіснувати з ним. Але слід й навчитися відрізняти тексти штучного інтелекту, що написані за програмними протоколами від текстів, написаних людиною. І тут єдиною ознакою може стати непритаманна штучному інтелекту унікальність *художнього слова*: неординарні описи, незвичні порівняння, нетрадиційні (такі, що неможна записати програмним протоколом) підходи до вирішення питань чи проектів.

Переосмислюючи авторський внесок людини в роботі зі штучним інтелектом можна акцентувати увагу на цінностях і цінності праці людини в цьому тандемі. І найголовнішою цінністю, яка сьогодні є в кожного митця (літераторів, музикантів, художників, журналістів та фахівців, що пишуть тексти) – це *ідея*. Тож, можна сказати, що ідея, як інсайт для майбутнього твору, що вносить новизну в певну галузь діяльності, культури чи мистецтва, була і залишається виключно людською принадою, інтелектуальною особливістю, на яку сьогодні ще не здатен штучний інтелект. Як і, загалом, *концептуальне мислення*, що генерує ідеї і унікальні підходи до вирішення творів та проектів.

Що ж стосується авторського внеску людини і штучного інтелекту у весь існуючий обсяг інформації, то є пропозиція: як свого часу, колись відбулося відкриття і впровадження генно-модифікованих продуктів, що згодом потребували певного маркування “Без ГМО” чи “з ГМО”, так вже на часі маркувати певні твори знаком “Без використання штучного інтелекту”, або якщо комусь не подобаються негативні “без” чи “не”, то маркування твору як “Створено людиною”, або позначати (бо поки це невелика кількість публікацій в процентному співвідношенні) як “Створено штучним інтелектом”.

З огляду на все вище зазначене, стає зрозумілим, що на сьогодні вже з’явилася доцільна потреба розробити новий знак візуальної комунікації, який буде сприйматися однаково на будь-якій мові світу і проголошувати, що певний твір створено “без використання штучного інтелекту”. При чому такий знак може використовуватися на будь-якому художньому, літературному, музичному дизайнерському продукті, створеному людиною, які може відтворити і штучний інтелект. Таким чином, це дозволить унебезпечити митців слова чи художнього образу і створить новий вид цінності людської інтелектуальної унікальності – “без ШІ”.

На мою суб’єктивну думку, такий знак з часом буде цінуватися більше, ніж сьогодні цінується ручна робота митців, які створюють одиничні екземпляри своїх творів, на відміну від промислового дизайну, що розрахований, здебільшого, на тираж. А згодом трансформація, яка відбувається під впливом штучного інтелекту сьогодні, якщо заглянути трохи далі в майбутнє і не сприймати як жарт, може відбутися в зворотному процесі – з’явитися курси чи школи, які будуть навчати людей писати тексти власноруч, без використання Штучного інтелекту, бо це буде нова необхідна навичка і нова цінність, яка потрібна людству завжди, не залежно від розвитку чи спаду технічного прогресу в цілому.

Отже, переосмислюючи співпрацю зі штучним інтелектом щодо авторського внеску людини, можна визначити такі цінності: ідея, художній образ, концептуальне мислення та творчі навички, які ніколи не буде здатним відтворити штучний інтелект з огляду на протокольне існування та протокольне навчання. Крім того, розвиток штучного інтелекту і його майже стрімке

Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
“Українська мова та культура в сучасному гуманітарному часопросторі:
аспекти міжмовної комунікації
та формування комунікативної компетентності сучасного фахівця”

впровадження в життя людини, вимагає правового врегулювання авторського внеску в твір людини та штучного інтелекту, та надання інформації користувачам мережі Інтернет щодо авторства твору, безпосередньо маркуванням твору відповідним знаком візуальної комунікації “Без ШІ”.

Список використаних джерел:

1. Український Бізнес Журнал. Які професії найбільш вразливі до автоматизації та як зміниться ринок праці в майбутньому? URL: <https://bizmag.com.ua/yaki-profesiyi-zniknut-u-majbutnomu/>.
2. Економічна правда. Сім професій, які можуть зникнути через штучний інтелект. URL: <https://epravda.com.ua/publications/2023/05/30/700569/>.
3. Уткіна М. Можливість віднесення творів, створених штучним інтелектом, до об'єктів інтелектуальної власності. Правові горизонти. 2019. Вип. 17 (30). С. 42-46.

Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
“Українська мова та культура в сучасному гуманітарному часопросторі:
аспекти міжмовної комунікації
та формування комунікативної компетентності сучасного фахівця”

ISBN 978-83-68480-03-0

DOI <https://doi.org/10.58246/UBWA9567>